

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese ódata in septemana: DUMINEC'A.

PRETIULU ABONAMENTULUI:	PRETIULU INSERTIUNILORU:	Corespondentiele sè se adreseze la Redactiunea dela „Biseric'a si Scól'a.“ Èr banii de prenumeratiune la „TIPOGRAFIA DIECESANA in ARAD.“
Pentru Austro-Ungari'a pe ann . . 5 fl.—cr.	Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu cam 150 cuvinte 3 fl.; pana la 200 cuvinte 4 fl.; si mai sus 5 fl. v. a.	
„ „ „ „ 1/2 ann 2 fl.50cr.		
Pentru Romani'a si strainetate pe ann 14 fr.		
„ „ „ „ pe 1/2 a. 7 fr.		

Nr. 3825.

Prea onoratiloru protopresviteri, administratori protopresviterali si inspectori scolari, onoratiloru preoti si invetiatori din dieces'a Aradului.

Credindu noi de potrivitulu timpulu pentru intrunirea asia numiteloru conferintie mixte preotiesci si invetiatoresci: provocàm pre toti P. T. protopresviterii cá fiecarele se convóce acele conferintie in tractulu seu, pre dilele ce va aflá insusi de bine, in restimpu de 4 septemani, invitandu pre toti preotii si invetiatorii cum si pre alti onoratorii din tractu la participare.

Cand a introdusu consistoriulu nostru tienerea acestoru conferintie mixte in fiecare protopopiatu, a avutu in vedere numerocele nóstre lipse si trebuintie, pre terenulu culturalu, cari prebindu o conlucrare intensiva, armonica si bine combinata, a tuturoror factoriloru nostri chiamati a promová cultur'a morala religiósá la poporulu nostru, si asia a doritu a oferí ocasiune tuturoror aceloru factori a-si validitá si in acele conferintie cunoscintiele, esperintiele si bunavointi'a loru.

Cu alte vorbe: in aceste conferintie se ofere tuturoror preotiloru, invetiatoriloru, si altoru amici ai culturei nóstre, a-si spune parerile si a combiná medilócele, prin cari s'ar ajunge mai usioru si mai securu scopulu celu mare: cultur'a poporulu nostru.

Este cunoscutu noua tuturoror, ca poporulu nostru a remasu mai inapoi in cultura, din caus'a vitregitátiitimpuriloru, si ca astfeliu acum trebuie se ni încordàm cu totii puterile pentru a supliní neajunsele trecutulu, si a ajunge la acelasi gradu de cultura cu celelalte confessiuni si nationalitáti din patrie; ér acést'a o vom ajunge numai angagiandu pre toti cei chiamati la conlucrare armonica, — între cari fara indoiéla cei dintâi chiamati sunt preotii si invetiatorii nostri.

Desi suntem convinsi, ca nu esista preotu si invetiatoriu, care nu ar sei acesteá si nu si-ar cunósce acést'a datorintia, càci unulu cá acel'a nici numele de

preotu si invetiatoriu nu l'ar meritá; totusi pentru a-i imbarbatá, si la acést'a ocasiune la implinirea acesteá datorintie nu li mai aducemu inainte si alte arguminte, ci i-avisàm numai la activitatea cea mare ce o desvólta preotii si invetiatorii celorlalte confessiuni din patrie, cá vediendu cât de multu facu si straduiescu acei'a pentru ridicarea culturii la poporulu loru, se intieléga ca cu atât mai multu trebuie se facemu si se ne straduimu noi, pentru ridicarea culturii poporulu nostru, carele cum diseràm, este mai inapoi'a altoru popóra conlocuitóre.

Credemu ca scie fiecare dintre preotii si invetiatorii nostri, cumca in timpurile nóstre, cultur'a este o conditiune nedispensabila a esistintiei poporeloru, si cumca cu cât unu poporu este mai cultu si mai luminatu, cu atât se bucura de o stare, si positiune mai buna. si elu si fruntasii lui, si cu atât mai bine sustiene biseric'a si scól'a, si pre functionarii acestor'a, pre preoti si invetiatori.

Avendu acesteá in alte asemenea in vedere, este datorinti'a nóstra a cautá si a folosí tóte terenele legale pentru desvoltare, ér unu asemenea bunu terenu ni oferu si conferintiele mixte, pentru a consultá si combiná impreuna modulu procederii mai cu succesu, la latirea luminei si a culturei in poporulu nostru.

Pentru a inlesní si de aci din centru, acele consultári si combinári, amu aflatu de bine a convocá si aici pre diu'a de adi la o conferintia prealabila pre p. t. Vicariu si presiedintele consistoriului nostru din Oradea mare, apoi pre toti p. t. protopresviterii si inspectorii scolari ai nostri, in care s'au combinatu si adoptatu urmatórele teme pentru conferintiele din protopresviterate.

1. Bas'a ori carei bune lucrari fiindu bun'a intielegere între factorii conlucratori, care durere, la noi in multe locuri lipsese: in conferintiele mixte procissime, sè se recomande tuturoror preotiloru, invetiatoriloru si onoratoriloru nostri, cea mai buna intielegere între sine, dar si facia cu poporulu, indicanduli-se cât de bine se intielegu unii dintre preotii si invetia-

torii nostri între sine și cu poporul, și cât de bine se înțeleg și preoții și învetații altor confesiuni între sine și cu credincioșii lor, și așa se li se pune la inimă cu totdeauna acea bună înțelegere.

Dacă înseși și după aceea totuși s'ar mai ivi în careva parohia vr'o neînțelegere; preotului și învetațiilor se o arată numai decât protopresviterului concernente, ăe acest'ă cercetându-o numai decât, se cercă a o complană și a delatură cauzele, cari aparținându cumv'ă resortului școlariu, au a se regulă cu concursul inspectorului; ăe neputându-le complană și regulă, seau fiindu de natură mai gravă, le va notifică consistoriului.

2. După întemeierea bunei înțelegeri între toți factorii conlucrători, preoții și învetații au să se cugețe seriosu asupra modului de procedere la cultur'ă poporului, spre care scopu de aici se recomandă cu t'ota caldur'ă, se staruăca mai înainte de t'ote, a se aplică în t'ote comunele, în stațiunile învetațoaresci vacante, numai învetații buni, și bine pregătiți; ăe pentru a ajunge ac'est'ă, să se silăca a amelioră cât mai corespunzătoru dotățiunile învetațoaresci.

Ori ce pedecă ar stă preotului în cale la ac'est'ă, pre care densulu n'ar putea-o delatură, numai decât se o arete protopresviterului, cerendu delaturărea ei; ăe candu nici ac'est'ă n'ar putea-o delatură, se c'era întervenirea consistoriului.

Să se întoneze anume preoților, ca densii au celu mai mare folosu dela învetații cei buni, de'orece si-potu cresce pruncii acasă, până cand vor fi apti de a intră în gimnasiu; căci unu bunu învetațiu, p'ote și trebuie se facă ac'est'ă, și așa nu vor fi siliti a-i duce și ținea înainte de timpu, la orășie.

3. Avendu învetațiu bunu, preotulu și învetațiilorulu, vor sfatuși și indemnă poporulu, la t'ote ocașiunile, pentru trimiterea prunciloru la școlă, intonându-i ca în timpul de acum și în viitoriu, numai omulu cu cartă va putea trăi mai ușoru, ăe celu fără de cartă abia o va mai putea duce.

4. Neîfindu de ajunsu a cresce numai tinerimea, ci trebuindu a se lumină și cei adulți: se recomandă preoților și învetațiilorulu, a caută și pentru cei adulți modulu de a-i lumină, parte prin școlă de repetiție, parte prin conveniri și convorbiri ocașionale, parte prin cetire de opuri morale și instructive.

5. După ce în sensulu celor până aici espuse, s'ar pune în regulă cele referitoare la instructiune, se recomandă preoților și învetațiilorulu a popularisă la popor spiritulu, seau ideia de asociatiune de totu felulu, încependu a dezvoltă ac'est'ă ideia dela reuniunile ce se potu înființă prin comune, până la reuniunile cele mai estinse.

Asă de exemplu în urm'ă dezvoltării și popularisării ideii de asociatiune, s'ar putea înființă în fiecare comună societăți reciproce de ajutorire la speșele înmormentării, la clădirea de case nouă prin singurateci,

avendu a-i veni t'ota comun'ă, seau o parte, intrajutoriu, la daune în vite seau dobitoce, și altele.

Pentru dezvoltarea spiritulu de asociatiune, preoții și învetații nostri vor esplică poporulu ocașionalmente, cumca t'ote întreprinderile mari și folositoare numai prin asociatiuni s'au înființiatu, și ca și noi avem unele putine institutiuni bune și folositoare, înființiate ăerăși prin asociatiune, cum suntu: asociatiunea aradana pentru cultur'ă poporulu nostru, Alunuleu din Aradu și celu din Temișoara, cari t'ote au de scopu binele și fericirea poporulu și la cari t'ote, totu poporeanulu cu dare de mână are datorie a și contribui după putinția, căci numai astfelu ne vom putea ridică și noi la starea celorlalte naționalități conlocuitoare.

6. Pentru a indică alor nostri, — afara de economie, și alte isv'ore de castigu, se recomandă preoților și învetațiilorulu nostri, se fie cu luare aminte la aplecarile, ce se observă la unii și alții dintre tinerii din parohii, și de după aplicările observate, se sfatuăca, și se indemne pre parinti a-i dă, pre cei talentati la învetațura mai înaltă, pre alții la maestrii, la comerțiu, și așa mai departe.

7. Pentru a nu recurge cu t'ote trebuințele biserică și ale școlă, tot numai la ajutoriulu poporulu, carele și așa are destule alte sarcini, se recomandă și la ac'est'ă ocașiune, preoților și învetațiilorulu noștri, cât mai bună îngrijire, și sporire a venitelor și capitalelor biserică, pentrucă cu timpul se devina tot atâtea fonduri de ajutorire la trebuințele noștre biserică și școlare, cum și de împrumutare pentru popor, spre a-lu mântui din mânilă usurariloru.

8. Ființea publiculu s'ă îndatinatu a judecă pre'omeni și după cele esteriore, și așa cand vede pre cineva cu îmbracaminte slabă, și necuratită, i-si face o judecătura răă despre atare omu: se recomandă preoților și învetațiilorulu o îmbracaminte cuvințioasă și corespunzătoare pozițiunei lor, că și prin acea se-si afirmă însemnatătea pozițiunei ce ocupa în societate; ăe apoi la timpul și rendulu seu, la ocașiuni binevenite se recomandă și poporulu o îmbracaminte curată și potrivită, nu numai din punctu de vedere igienicu, dar și pentruca publiculu vedindu pre cineva îmbracatu răă, și necuratitu, presupune ca atare omu ori este lenesiu, ori pradatoriu său beutoriu, și așa este desconsideratu și elu și nățiunea din care face parte.

De asemenea se recomandă învetațiilorulu, ca și ei, tot din privințele de sus, se deprindă încă din școlă pre elevi, la curățenia, și la îmbracaminte curată.

Aceștea suntu temele pentru prossimele conferinție mixte, cari de aici se recomandă pentru discusiune, spre acelu scopu, că se afle modulu cum se le efectuăca, se le esecuteze, și îndeplinăca, fiecarele după chiamarea sa preoțică sau învetațică, în propri'ă sa sferă de activitate, aume: se afle mo-

dulu cum tóte acele invetiaturi sè se faca trupu, avendu a aratá si incóce resolutiunile ce s'ar luá, pentru essecutare, si controla.

Daca estimpu s'a aflu de bine a se dá conferintieloru mai multe teme deodata, acést'a nu s'a facutu pentru a se resolví tóte in conferintiele proesime, ci pentru ca aceste conferintie, se aléga deastadata dintre ele acelea, ce le vor crede de o lipsa mai urginta, si mai essecutabile; ér celealte se remana pentru conferintiele viitóre, cá pana atunci preotii si invetiatorii se aiba timpu a le studiá bine, si asia apoi la alte conferintie a veni pregatiti cu opiniunea loru.

Pentru a se convinge si conferintiele si consistoriulu daca? si in ce mesura se intereséza preotii si invetiatorii de essecutarea tenórei a celoru teme, se mai recomanda preotiloru si invetiatoriloru, cá fiecarele dintre densii se lucre si se desvólte cum va sci mai bine câte un'a din aceste teme, aratandu si modulu realizarii, ér acea lucrare, se o transpuna concernintelui protopopu in timpu de 4 luni. Protopopulu concerninte va avea a concrede tóte lucrarile acelea, unei comissiuni spre examinare, si cele ce se vor aflá mai bune, se vor cetí in conferintiele viitóre, ér pre scriitorii loru, i-va propune si consistoriului spre remunerare.

Deci asteptandu dela toti preotii si invetiatorii nostri se-si puna tóte silintiele si la resolvirea acestoru teme, in interesulu poporului nostru, si alu loru bine intielesu, si implorandu Noi si ajutoriulu ceriului si la acést'a intreprindere salutaria, cu binecuventare archierésca am remasu

Alu Vostru tuturoru

Arad, 15/27. Octomvre 1885.

de binevoitoriu:

Ioanu Metianu, m. p.

Episcopulu Aradului.

Program'a conferintieloru preotiesci-invetiatoesci.

Cerculariulu publicatu mai sus contine program'a conferintieloru micste preotiesci-invetiatoesci.

Este bogata acést'a programa, este unu feliu de programa de viétia, in carea se specifica missiunea bisericeii in timpulu de facia si in raportu cu trebuintiele de astadi ale poporului.

Sunt multe aceste trebuintie. Si incát a fost cu putintia s'au prevediutu tóte. In cele 8 puncte s'a indigitatu adeca modulu, cum se lucre biserice'a si scól'a prin ómenii, angagiati in servitiulu ei, cá prin ridicarea poporului in privinti'a culturala si in privinti'a bunastarii sale materiali — se póta preintimpiná cu succesu aceste trebuintie.

Cand privimu asupra celoru 8 puncte din acést'a programa, ea ni-se infacisíéza, cá si nesce sementia

alésa, ca nesce sementia sanatósa, carea aruncata in pamentu bunu si bine lucratu, nu se póte, cá se nu produca róda multa si secerisiu imbelsiugatu.

Pamentulu, in carele avemu a semená acést'a sementia este unu pamentu bunu si de calitate alésa. Poporulu nostru este celu mai bunu materialu, unu materialu, capace de o repede desvoltare in orice directiune buna.

Nu este inse destulu de lucratu si prelucratu acestu materialu, pentruca in trecutu „omu nu a avutu, carele se-lu iea, si se-lu arunce in scaldatória, cá sè se póta vindecá.“

Astadi are poporulu nostru pre acestu omu din evangelia. Elu nu este unulu, ci o multime. Suntemu noi toti acei'a, cari ne numimu preotii si invetiatorii lui, si afara de noi mai sunt toti acei fii ai sei, cari ajutati de sórte, si-au cascigatu o cultura mai inalta, si astadi forméza inteliginti'a romana mireana.

Ei bine, toti acesti ómeni chiamati suntem ca impreuna se pregatimu pamentulu, si se depunemu intrensulu sementi'a cea binefacatória si mantuitória cuprinsa in program'a, de carea vorbimu, carea nu este alt'a, decât program'a bisericeii.

Vomu face óre noi cu totii acést'a?

O-am facutu si pana acum, ni-se va respunde. Si in adeveru asia este. Si pana acum am lucratu cu totii, si preotii si invetiatorii, si ceialalti inteligenti ai nostri, ne-am vediutu adeca fiecare de ale nóstre detorintie, multu putien am facutu câte cev'a, ce am potutu.

Sporiulu inse judecatu dupa rezultatele obtienute este putien, fórte putien, mai cu seama in raportu cu leghiónele de trebuintie ale poporului.

Cu acestu sporiu nu ne putem indestulí nici astadi, ér in viitoriu cu atát mai putien.

Pentru sporiulu putien, ce s'a facutu, seau nu s'a facutu in biserica pana la rentrarea nóstra in viéti'a constitutionala nu este respundietoriu nimenea. Asia au fost pre atunci vremile. Din acele vremuri ne-a remasu câteva'a nume ilustre, portate de ómeni mari, cari prin luptele sustienute cu energia in caus'a despartirei ierarchice si intru inarticularea constitutiunei, si-au facutu nume nemuritoriu in istoria si vecinicu voru strelucí cá modelu de ómeni pentru noi si generatiunile viitórie.

Acesti ómeni si-au facutu detorinti'a.

Pentru cele ce s'au facutu, seau nu s'au facutu dela anulu 1870 incóce—responsabilitatea apésa pre umerii nostri, ai generatiunei, carea de atunci incóce carmuimu nai'a bisericeii.

Si apésa de o potriava acést'a sarcina pre umerii preotimei, ca si pre ai inteligentiei mirene. De sub acést'a responsabilitate nu ne putem emancipá nici unulu, pentruca biserice'a prin legea ei fundamentala la toti ne-a datu rola, si pre toti ne-a chiamatu la servitiu.

Sporiu s'a facutu putien, o repetimu; si daca nu s'a facutu va fi avendu de siguru si acésta impregiurare, cá tóte in lume vre o cauza. Ba cause sunt, si potu se fia multe.

Intre cele multe cea mai mare, caus'a causeloru, asia ni-se pare noue—este, ca dóra nici preotii, si nici mireni nu i-am datu bisericeii importantia cea mare, ce i-a au datu betranii, carii au luptatu cu atât'a focu si abnegatiune pentru redobendirea constitutiunei. Acei ómeni, cari au vediutu pre dieci de ani inainte, au vrutu se faca din biserica unu adpostu siguru pentru orice vremi aru veni in decursulu veacuriloru.

Si ei ne-au facutu temeli'a pentru acestu adpostu, ne-au creatu legea fundamentala — lasandu-ne noua, ca pre acésta temelia se zidimu mai departe.

Noi, este adevveratu, ne-am apucatu de lucru. Inim'a inse ne-a fost la multi, si póteca chiar la acei'a, cari am fi potutu lucrá mai cu sporiu—pré de multe ori in alte párti si pre alte terene.

Cu sporiulu celu putien de pana acum nu o mai putem duce. Trebuie deci se schimbámu fói'a.

Se cere astadi dela noi, dela toti mai multu interesu facia de biserica si mai multa inima intru promovarea agendelu ei.

* * *

Suntem in faci'a unei programe, carea este facuta spre a inlesni desvoltarea intelectuala-morala si materiala a poporului nostru. Nici unu punctu din acésta programa nu cere lucruri imposibile, cere ceea ce se póte, si ceea ce s'a probatu degia prin ómeni, cari s'au gasitu in positiuni mai bune, decât noi, ca posibilu si realisabilu este.

Éta ce cere acésta programa:

In punctulu primu cere dela ómenii din parochia: preoti, invetiatori si mireni o colucrare armonica intru conducerea agendelu parochiei; si pentrucá se-se póta face acésta colucrare armonica, program'a pretinde, cá in acele locuri, unde intre acesti ómeni ar lipsi bun'a intielegere, bas'a oricarei lucrári importante — acést'a se-se restabilésca cu o óra mai nainte pentruca o reclama interesele cele mari ale bisericeii, facia de cari la ómenii crestini si cu minte dela Ddiu trebuie se dispara ori-ce motivu de ura, seau nentielegere de câte ori este vorb'a de caus'a publica.

Marturisimu, ca noue celoru dela „Biserice'a si Scól'a“ nu ne-a convenitu, ca s'a luat acestu punctu in programa si toema la loculu primu. Unu omu, carele este in servitiulu acestei foi si-a si ridicatu glasulu in conferinti'a prealabila, si a propusu, cá punctulu acest'a se-se lase afara din programa, dicendu, ca este rusine, cá se spunemu a loru nostri si lumiei, ca ómenii nostri in unele locuri nu traescu in buna intielegere; si din caus'a nentielegeriloru dintre densii suferu causele publice. S'a accentuatu inse in conferintia, ca luarea acestui punctu in programa este o

necesitate, dictata de impregiurári, si este de trebuintia, se recunóscemu reulu, cá si cei vinovati si cei nevinovati se-ne streduimu a-lu sterpi.

Daca elu s'a luat, acceptámu se fia discutatu in conferintie, cu seriositatea ce o merita, ér dupa conferintie acceptámu, ca ómenii se lucre intr'acolo, cá acestu reu se péra pentru totdeun'a din societatea nóstra.

In punctulu alu doilea din programa se recomanda preotimei si tuturoru ómeniloru nostri din comune a starui, cá in statiunile vacante se se aplice invetiatori cât mai cualificati; si pentrucá se se póta efeptu acést'a, respective, cá statiunile invetiatoresci si preste totu carier'a invetiatoresca se fia mai atragátoria, se recomanda tuturoru a lucrá din tóte puterile, ca salariile invetiatoresci se se amelioreze.

Punctulu acest'a este de mare importantia. Cre-dinti'a nóstra este, ca scól'a este totulu si daca la ocuparea statiuniloru invetiatoresci nu vom fi cu destula ingrijire, cá se-le ocupámu cu invetiatori cualificati, n'am facutu nimicu.

Dar lucru curiosu, chiar in momentulu, cand scriemu aceste primirámu corespondenti'a, ce-o publicámu mai la vale, in care unu dnu invetiatoriu ni-se plange, si de siguru nu fara cuventu, ca in statiuni bune invetiatoresci sunt aplicati invetiatori slabi, si cari nu facu mai nici unu sporiu, din motivulu, ca unulu este ginere, altulu nepotu, seau cumnatu, seau altfelu de rudeni ai câte unui de omu influintia din comuna. —

Ne oprimu la acestu punctu. Elu este unu punctu gravu, ba daca este adevveru, unu punctu negru in desvoltarea nóstra.

Abusulu este abusu, si trebuie aspru combatutu ori de unde ar veni. Abusu mai mare nu póte fi, decât a-se tolerá in o statiune invetiatoresca, si cu atât mai multu in o statiune buna, unu omu, care nu face nici unu sporiu cu instructiunea.

Pentru astfelu de ómeni, daca ei esista in statiuni invetiatoresci, esista lege, carea pretinde cá invetiatoriulu, despre carele se va constatá, ca este ne-capace de functiune, seau neglignetia, se se delature.

Pretindemu, cá acestei legi se se satisfac, si acceptámu, cá dnii inspectori, cari sunt chiamati a vedé si a controlá tóte, se fia cu deosebita ingrijire asupra acestei impregiurári. In scól'a nóstra nu se mai póte suferi nici unu omu, carele se nu fia la inaltínea misiunei sale, daca este, cá scól'a se produca ceea ce dorimu.

Se fimu deci cu totii cu deosebita priveghiare asupra acestei impregiurári, si se nu suferimu, cá se se aléga ómeni mai putien cualificati in statiuni bune; ei se alegemu pre cei mai buni si mai demni, cá printrensii se putem ridicá autoritatea si puterea scólei.

Pre cei ce se afla degia in statiuni se-i controlámu cât mai desu, se vedemu, daca ei satisfac, seau nu chiamárii, ce si-au alesu; si pre ceice negligneti

i-vom aflá, seau se-i facemu se-si implinésca detorinti'a, seau se-i silimu se faca locu altoru lucratori mai demni, decât densii.

Scól'a este unu locu santu si o institutiune santa. Mani nedemne de dens'a nu ne este iertatu nici a alege, nici a tolerá, daca adeca s'ar constatá, ca sunt si de acestea pre undev'a in functiune.

Nu este, si nu póte fi permis, cá pentru câte unu omu, se sufere obstea.

Punctulu 3 din programa se refere la frecuentatiunea scólei. Despre acést'a am vorbitu in mai multe renduri. Si multiamita ceriului, ni-se scrie din unele pàrti, ca cele recomandate de noi in acésta privintia prindu rádecini in unele pàrti. Ómenii le practica cu succesu, si frecuentatiunea scolaria incepe a se ameliorá.

Ce ajunge inse, si de ce folosu mare ne póte fi daca frecuentatiunea scolaria se amelioréza in câteva comune, ér in multe remane totu cum a fost?

In sciintia se ne fia in punctulu acést'a, ca scól'a nóstra numai atunci si-a implinitu detorinti'a, cand nu va remané in nici o comuna unu singuru pruncu, carele se nu fla destulu de initiatu in cunosciintiele prescrise pentru scól'a elementara. Nu pretindemu multu, cand pretindemu acést'a; ei ceremu, cá scól'a se-si faca detorinti'a, si se resplatésca denariulu, cu carea o sustiene poporulu.

Si cu medilócele, de cari dispune biseric'a fara a recurge la pedepse se póte in totu loculu si in tóta comun'a, unde biseric'a va avé pre apostolii ei cu preoti'a si cu invetiatori'a in inima.

Si acésta apostolia toti, preoti si mireni, detori suntem a-o avé in inima mai cu seama in ale scólei.

Cu tifi'a de frecuentatiune de pana acum nu mai merge. Daca este vorb'a se ridicámu poporulu prin scóla, trebue se lucrámu, cá se inlesnimu, si se animámu frecuentatiunea scolaria, pentrucá scól'a se reverse preste toti de o potriua darurile si binefacerile ei.

Despre celelalte puncte din programa vom vorbi in numerii viitori.

Dela a XVI-a adunare generala

a reuniunei invetiatoriloru remani gr. reseriteni din tractulu protopresviteralu alu Lipovei, tienuta la 6. Septembrie a. c. in Lipov'a.

„Éta acum, ce e bunu, séu ce e frumosu, fara numai a locui frati impreuna!“ Antf. 4 gl. 8.

Lumea moderna, insufletita pentru prosperarea, fericirea si salutea omenirei, pretutindenea si asotiéza, si-aliéza si intrunesce fortiele-i spirituali si materiali, ca astmodu cu succesu splendidu se póta realisá problemele marretie ale desvoltárii sociale, — reasumandu: viiamu in secululu asociatiuniloru, in secululu glorieloru spirituali!

In fati'a acestui spirit de asociare, nici invetiatorii romani n'au remasu indiferenti, si densii s'au asociatu, unindu-si fortiele spirituali si materiali au formatu inca de

16 ani reuniuni, cari in trecutu au infloritu si prosperatu intru atát, încát fiecare amicu alu culturai nóstre nationali, nutrea legitim'a sperantia: cá in scurtu timpu vom avé si noi unu „congresu didacticu metropolitanu.“

Regretámu inse, cá acésta sperantia, de unu timpu incóce, au disparutu din inimile nóstre, interesulu celu viu de odinióra, a cam disparatu din sinulu reuniuniloru nóstre, dandu locu indiferentismului, ce-si serbéza trimfulu in cea mai mare libertate, ne alungatu si atacatu de menea.

Daca vom cercá isvorulu acestui curentu inimicu alu prosperitáti nóstre, si decumv'a vom fi cât mai conscienciosi in acésta eróre, — ne vom convinge, ca reulu diace in impregiurárele fatale, in cari suntu aruncati mare parte din invetiatorii nostri.

Superioritatea nóstra scolaria a decretatu si ordinatu imperiosu de dieci de ori pastrarea integritáti modesteloru salarie invetiatoresci, dorere!. Cáci respectivele dispusetiuni, in mare parte suntu dispretiuite si desconsiderate, garanti'a subsistintiei bietului invetiatoriu depinde dela generositatea unui'a si altui'a!

Superioritatea nóstra a consiliatu si apretiatu votulu invetiatoriloru diecesani, — cáci in adunarea loru generala din 10. Augustu 1882 — au proiectatu clasificarea statiuniloru invetiatoresci, si staveritu gradulu de cualificatiune, ca astfelu statiunile se fie ocupate pe viitoriu dupa meritulu si capacitatea personala.

Dorere! acele tóte suntu numai umbra si visu! . . Cádi invetiatori bravi nu suntu aruncati prin comune misere? pre candu multi altii mai slabi se bucura de posturi bune, numai si numai pentru cá e ginerele — favoritu — alu unui'a si altui'a!

Éta dar, cáci la noi in mare parte nu poporulu, legea si meritulu dau posturi, ci vre-o coconitia, favorita a sortii, carea pe alta cale nu s'a potutu ferici.

Cunoscu dieci de casuri, dar ca se nu fiu timbratu de reu cugetatoriu seau preocupatu, le retacu pe tóte, si le voi duce cu mine, in mormentu.

Astea dar, si multe fatalitáti, ingrópa talente emnente, diligintia si abnegatiune.

Dupa cele premise, cari mi-am tenu de datorie ale descoperi atátu Inaltu Preasantiei Sale bunului nostru Archipastoriu, cât si tribunalulu celui mare, . . opiniunei publice; se revenimu la obiectu.

Vineri in 6. Septemvre v. la 11 si jumetate óre ante meridiane s'a deschisu adunarea generala a reuniunei nóstre, prin vechiulu ei preside, St. dnu Const. Creciunu. Memorabile suntu cuvintele dsale, prin cari a aretatu scopulu reuniuniloru nóstre si missunea grea a invetiatoriuului romanu dechiarandu-ne totu odata, ca se nu asteptámu tóte numai dela lege si superioritate.

Conform programei a urmatu raportulu asupra activitáti comitetului reuniunei, carele neintruindu-se in 10. Augustu in siedintia; notariulu n'a potutu presentá adunárii unu raportu specialu. ci a raportatu numai verbalmente: ca agendele concrediute din partea adunárii generale le-a resolvatu, facendu mai multe representatiuni V. Consistoriu in deosebite obiecte.

A urmatu apoi raportulu cassariului reuniunei, despre starea activa si pasiva a averei reuniunei, carea este:

a) in obligatiuni si ca restantie la membrii, cu totu cu interesele acestor'a pro 1884/5, sunt	477 fl. 86 cr.
b) „fondatiunea gimnasiului,“ elocata in cass'a de pastrare din Lipov'a sub numerulu 135 e:	401 fl. 09 cr.
c) o Actiune la Albin'a Nr. 1123.	100 fl. — cr.
d) bani gat'a are reuniunea	48 fl. 92 cr.
Asia dar activ'a reuniunei este:	1027 fl. 87 cr.

care raportu s'a primitu in tóta întregitatea s'a, aprobandu-se si speșele avute in sum'a de 8 fl. 8 cr.

La ordinea dilei a urmatu alegerea comisiunei pentru censurarea rapórteloru, carea s'a alesu in persónele d-loru Blasiu Codreanu, Iuliu Vuia si Georgiu Bocu.

Presidele presenta charti'a invetiatoriloru: E. Vui'a, I. Vui'a, G. Tomi, M. Barna, T. Groz'a, I. Nestoru si N. Luchinu, din 28 Iuliu a. c. prin carea a fostu rogatu a convocá ádunarea generala nainte de 19. Augustu, pentru a discutá ideii'a incorporării reuniunei nóstre la creand'a reuniune „Lumin'a“; in urm'a carei'a autorulu acelei chartii membrulu Iuliu Vui'a luandu cuventulu a aretatu scopulu si folosulu celu nepretiuiveru ce ar resultá din atare unire a fortieloru nóstre spirituali, recomanda de nou adunarei generali a apretii' caus'a dupa meritu si cât mai seriosu, — carea inse dupa o scurta desbatere s'a transpusu comisiunei censuratóre, a-si espune dens'a convingerile-i meritoriali in cestiunea subversanta.

Fiindu apoi timpul naintatu siedinti'a se redica, anunciandu-se cea urmatóre pe 3 óre postmeridiane.

Siedinti'a II.

Redeschidiendu-se adunarea, s'a datu cetire disertatiunei: „Disciplin'a scolastica,“ studiu pedagogicu de Iuliu Vui'a, carea ascultandu-se cu viaa atentiune, s'a decisu a se dá publicitatii.

La ordine a urmatu raportulu comisiunei censuratórie, cetitu prin referintele ei Iuliu Vui'a, carea intr'altele a propusu adunarei generale:

a) Inaintarea unei none reprezentatiuni V. Consistoriu in meritulu scaritiării si neincasării regulate a salarieloru invetiatoresci, din motivu ca in comunele Fibisiu si Batt'a, pe bas'a ordinatiunei V. Consistoriu din 31 Martiu 1884 Nr. 745, s'a stersu din preliminariile culturale speșele menite pentru conferintiele invetiatoresci; ér in Lalasintiu si Crivobara s'a micșioratu chiar in sesi miserele salarie.

b) Adunarea restantieloru din partea membriloru.

c) Votarea unei sume de 20 fl. pentru procurarea unor opuri pe seam'a reuniunei.

d) Scóterea fondatiunei gimnasiale din cass'a de pas-trare a Lipovei, si elocarea ei la vre unu institutu de creditu romanescu.

e) Relativu la incorporarea reuniunei nóstre, la creand'a reuniune „Lumin'a,“ comisiunea recomanda fiecarui membru alu reuniunei nóstre, a intrá si in sinulu acelei reuniuni; cari propuneri s'au primitu nemodificate din partea adunării.

Espirandu chiar acum periodulu de trei ani alu oficialiloru acestei reuniuni, presidele si intregu magistratulu reuniunei a demisionatu; in urmarea carei'a adunarea generala, spre scopulu restaurării oficialiloru sei, a alesu de preside adhoc pre veteranulu invetiatoriu Avram Corba, redicandu siedinti'a pe cinci minute.

Redeschidiendu-se siedinti'a, adunarea generala a alesu cu aclamatiune de preside pre dlu Veniamin Martini, vice preside I. Blasiu Codreanu, vice preside II. Ioanichie Nestoru, cassariu Ioan Tuduescu, controloru Dariu Puticiu, notariu I. Iuliu Vui'a, notariu II. Georgiu Tomi; ér de membri in comitetulu reuniunei s'au alesu dnii: Stefan Carabasiu, Simeon Fauru, Măsim Barna, Ignatiu Bugariu, Const. Creciunu, Eutimiu Vui'a, Nicolau Lep'a, Nicolau Luchinu, Demetriu Dimitrescu si Georgiu Miculescu.—

In sinulu propuneriloru diverse, comembrulu Blasiu Codreanu a atrasu atentiunea adunarei generale asupra tristei impregiurării: ca statulu invetiatorescu este fórtu putienu reprezentatu in sinodulu si consistoriulu eparchialu, ceea ce, ni póte servi de unu reu atestatu de paupertate si consciinti'a de sine.

Adunarea regretandu fórtu casulu — impregiurarea — presenta, a decisu si impusu moralmente fiecarui membru a lucrá intru alegerea mai multoru invetiatori de deputati sinodali; insarcinandu totu odata presidiulu acestei reuniuni a atrage atentiunea Preasantiei Sale asupra acestei regretabile giurstari, rugandu-lu sè se indure preagratiosu a sprigni sant'a si just'a nóstra cauza.

In fine a esprimat adunarea sincer'a sa multiamita vechiloru sei oficiali, indeosebi St. Dnu Constantin Creciunu, carele cu atát'a zelul si abnegatiune a condusu reuniunea timpu de siese ani.

Astfelu eshauriata fiindu materi'a din programa, presidele multumindu tuturor'a pentru interesarea manifestata fatia de reuniune, dechiara adunarea generala presenta de inchisa.

Vieze unitatea! vieze armoni'a!

Chesintiu, in Octomvre 1885.

Iuliu Vuia,
notariulu reuniunei.

D i v e r s e .

* *La numerulu de facia* alaturamu câte unu esemplariu din apelulu emis de directiunea asociatiunei aradane pentru cultur'a poporului romanu, si in considerarea scopului sublimu, ce-lu urmăresce asociatiunea speramu, ca publiculu nostru va imbratisiá acésta cauza cu caldur'a, ce o merita.

* *Ofertu pentru seminariulu diecesanu.*

Din o corespondentia, ce ni-se tramite din Pecic'a-romana, aflamu, ca poporeanulu nostru de acolo, Stefan Igrisanu, unu barbatu, carele si pana acum a facutu mai multe donuri frumóse pre seam'a santei biserici— din incidentulu unei bucurii familiare, si anume din incidentulu cununei fiului seu Efremu cu feciór'a Agr'a Tamasidanu — a donatu pre seam'a seminariulu diecesanu din Aradu sum'a de 20 fl. v. a.

Cand aducemu acést'a la cunoscenti'a publicului nu putem intrelasá a nu esprima multiemirile nóstre confratelui nostru Stefan Igrisanu, rogandu pre Ddieu, ca se-i resplatésca intru prisosintia denariulu depusu pre altariulu culturai nóstre nationale.

† *Necrologu.* Iudit'a Macelariu, nascuta Tobias, socii'a cunoscutului barbatu romanu Ilie Macelariu, consiliariu alicu in pensiune, a incetatu din viétia Joi'a trecuta in etate abia de 48 de ani. Pre reposat'a o deplange neconsolabilulu ei sociu, numerósele rudenii, amici si cunoscuti.

Fie-i tierin'a usióra si memori'a binecuventata!

* *Multiamita publica.* Subscrisulu, in numele sinodului parochialu gr. or. romanu din comunitatea bisericeșca Giula-romana (cottulu Bichisiului) prin acést'a vinu a esprima cea mai profunda multiamita publica, marelui proprietariu de Chechesiu, Magnificului domnu Teodoru Papu si ilustrei sale Dómne consórta Ofeli'a nascuta Popoviciu din Lugosiu, pentru ofertulu generosu de 500 fl. adeca: cinci sute floreni v. a. ce au binevoitu gratiosu a-i doná pe sém'a renovarii templei bisericei nóstre.— Deci cuitandu in publicu primirea ofertului memoratu, rogu pre marinimosii si zelosii daruitori se fie siguri, că numele loru ilustre voru fi pururea adencu tiparite in inimile tuturoru credintiosiloru nostri de aici pentru ajutoriulu generosu, prin care ni-au usioratu suportarea speseloru necesarie la facerea templei, si rogamu Providinti'a cerésca, ca numtiloru daruitori se li resplatésca insutitu si se li

sustiena scump'a viétia la multi ani fericitii in deplina sanatare, ca astfelu de jerfe placute lui Ddieu si ómeniloru, se mai póta aduce pe altariulu bisericeii nóstre nationale spre marirea lui Ddieu si spre infrumsetiarea casei lui.— Dee bunulu Ddieu, ca astfelu de crestini zelosi si iubitori de Ddieu si de cas'a lui cea santa, sè se afle cât mai multi in sinulu natiunei nóstre.— Giul'a-romana, in 18/30. Octomvre 1885. In numele sinodului parochialu: I o s i f u B e s a n u, parochu gr. or.

Calendarulu tipografiei diecesane din Arad pre anulu 1886 va aparé in septeman'a viitória. Precum ni-se spune calendarulu din anulu acest'a va fi mai mare si va fi de unu cuprinsu fórté instructivu si petreceptoriu. — Totu in septeman'a proxima voru fi gat'a si „**Fabulele lui Cichindealu**,” asupra carora tragemu cu deosebire atentiunea onoratului publicu.

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei din **Mersigu**, protopresviteratulu Tincei, conform ordinatiunei Venerabilului Consistoriu oradanu dtulu 16 28. Septemvre a. c. Nr. 808 B., se escrie concursu cu terminu de alegere in **17/29 Noemvre 1885**.

Emolumintele sunt:

- 1) Casa parochiala cu intravilanu.
- 2) $\frac{1}{2}$ sesiune pamentu aratoriu.
- 3) Competinti'a de pasiune 4 iugere.
- 4) Birulu preotiescu dela 130 case câte 1 mesura cucuruzu sfarmatu.
- 5) Dela fie-care casa $\frac{1}{2}$ di plugu, sau cu mân'a claca.
- 6) Stólele usuare.

Doritorii de a ocupá acésta parochia de clas'a a III-a, sunt avisati a-si trimate recursele instruate conform prescrijeloru statutului organicu la protopopulu Beliului Petru Suciu in Ókrós (Bihar m.)

Recurrentii au a-se presentá in s. biserica in vre-o dumineca sau serbatóre de a-si aretá desteritatea in cantu si oratorie.

Mersig, 11. Octomvre 1885.

Pentru Comitetul parochialu:

Petru Suciu, m. p.

administrator. ppresbiterat Tinc'a.

—□—

Pentru deplinirea postului invetiatorescu vacantu dela scól'a II-a nóua din comunitatea **Siclau**, in cerculu eclestiasticu alu Chisineului (comit. Arad), prin acést'a se escrie concursu cu terminu de alegere pe **Duminec'a din 3. Noemvre st. v. a. c.**

Emolumintele anuale suntu:

- 1) Salariulu ficsu 360 fl. v. a.
- 2) 7 orgii de lemne focale, din cari are a-se incaldí si scól'a.
- 3) Pentru conferintiele invetiatoresci ca diurne 10fl.
- 4) Pentru scripturistica 5 fl.
- 5) Pentru curatirea si incaldirea scólei 20 fl.
- 6) Cortelu cu gradina de legumi.

In casulu, cand alesulu va aretá in decursu de unu anu progresu imbucuratoriulu in invetiamentu, póte contá la imbnatatirea salariulu.

Dela recurrentii se recere, cá se produca:

- a) atestatu de botezu, cá sunt de confessiunea gr. romana.

b) atestatu de cualificatiune pedagogica eminenta, a-deca: cu succesu de cl. I.

c) esamenu de limb'a magiara.

d) atestatu despre purtarea morala.

Doritorii de a recurge la acésta statinne, sunt avisati, cá recursele, ajustate cu documentele sus atinse conform prescrijeloru din stat. organicu, se le substérna Reverendissimului Domnu Petru Chirilescu protopresviteru si inspectoru scolariu cercualu in Chitighazu pana in 31. Octomvre a. c.

Recurrentii sunt póttiti, de a se presentá in vre-o Dumineca ori serbatóre sub durat'a concursului, in s. biserica din locu, spre a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu.

Datu in siedinti'a stra-ordinaria a comitetului parochialu din Siclau, tienuta in 1. Octomvre v. 1885.

Gregoriu Mladinu, m. p.

Ioanu Codreanu, m. p.

not. ad hoc alu comit. par.

presied. comit. par.

In contielegere cu mine: **PETRU CHIRILESCU, m. p.** inspectoru scolariu.

—□—

Pentru deplinirea postului de invetiatoriu la scól'a romana gr. or. confessiunala din **Chisetu**, cottulu Timisiului, se escrie concursulu, cu terminulu de alegere pe **8/20. Noemvre a. c.**

Emolumintele sunt: in bani gat'a 212 fl.; in bucate 60 de meti, parte grâu, parte cucuruzu; 10 orgii de lemne, din cari se incaldiesce si scól'a; pentru conferintie, pautialu si pentru curatoru 30 fl.; 5 jugere de pamentu aratoriu; 400° gradina stravilana; cá locuintia libera: 1 odaia cu culina, camera, podrum, jumetate din podulu edificiuului scolariu, cu gradina de legumi; si dela inmormentari—cand este póttitu—câte 40 cr.

Recursele — adresate comitetului parochialu, si ajustate conform prescrijeloru Statutului organicu, si ale §-lui 6. art. XVIII. 1879.— sè se tramita parintelui protopopu Georgiu Creciunescu in Belincz, p. u. Kiszetó; avend recurrentii in vr'o Dumineca ori serbatóre a-se presentá in biserica locala, spre a-si aretá desteritatea in tipiculu si cantarile bisericesci.

Preferintia vor avé cei deprinsi in art'a musicei vocale, séu celu ce se deobliga in recursu, cá déca va deveni alesu, atunci va intrá ca membru activu in corulu vocalu din locu, spre a-se perfectiuná in acea arta.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **G. CRECIUNESCU, m. p. prot.** si inspectoru scolariu.

—□—

Pentru deplinirea statiunei invetiatoresci dela scól'a confes. gr. or. rom. din comun'a **Bird'a**, protop. Jebelului se escrie concursu pana la **ultim'a Octobré a. c. st. v.**

Emolumintele sunt: in bani gat'a 70 fl. pentru lemnele invetiatoriului 16 fl. pentru clisa 25 fl. pentru conferintia 8 fl. scripturistica 5 fl. 28 meti de grâu, 28 meti de cucuruzu 2 jugere de livada fenatiu si cortelu liberu cu $\frac{1}{4}$ jugere de gradina pentru legume.

Doritorii de a ocupá acestu postu invetiatorescu, au a-si tramite recursele loru instruite conform prescrijeloru stat. org. D. protop. si inspectoru scolariu Alesandru Ioanovicu in Jebelu.

Bird'a, in 27. Septemvre 1885.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu Protopresv. distr. si inspectoru scolariu.

—□—

Pentru deplinirea postului invetiatorescu din comun'a **Petirsii**, protopopiatulu si inspectoratulu Lipovei, se escrie concursu, cu terminu de alegere pe **26. Octomvre st. v.**

Emolumintele sunt:

a) 112 fl. v. a. in bani. b) 16 meti grâu. 16 meti cucuruzu. d) 12 orgii de lemne din care se va incaldi si scól'a. e) 4 jugere livéda fênatiu. Cortelu liberu cu $\frac{1}{2}$ jugeru gradina pentru legumi.

Datorii de a ocupá acestu postu invetiatorescu suntú avisati recurrencele lorú ajustate conform stat. org. si adreseate comitetului parochialu in Petîrsiu, a le tramite la subscrisulu in Lipova. (Lippa, Banat) avendu respectivii a produce testimoniu de limb'a magiara, atestatu despre portarea lorú morala, si a-se presentá in vre-o dumineca séu serbatore in s. biserica din Petîrsiu pentru de a-si aretá desteritatea in cantare si tipicu.

Petîrsiu, in 22. Septemvre 1885.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu CRISTOFORU GIUCHICIU, m. p. inspector scolaru.

—□—

Neaflandu-se competenti cu prim'a ocaziune, se deschide de nou concursu pre statiunea invetiatóresca din **Lapusnicu**, cu care suntú incepciata urmatóarele dotatiuni: In bani gat'a 63 fl. pentru 50 chile elisa 29 fl. 91 cr. pentru 25 chile sare 4 fl., 15 cr. $7\frac{1}{2}$ chile lumini 6 fl. in natura 10 meti grâu, 20 cucuruzu, 8 orgii de lemne, 4 jugere pamentu aratoriu, cortelu liberu si gradina de legumi, pe diu'a de 27. Octomvre a. c. in care di va fi si alegerea.

Recurentii pe langa participarea in vre-o dumineca sean serbatóre in biserica spre a-si aretá desteritatea in cantari bisericesci, au a-si substerne recurrencele, per Lugos p. u. Balincz, subscrisului in Leucusesci.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: ADAM ROS'A, m. p. insp. scol.

—□—

Pe vacanta statiune invetiatóresca dela scól'a confesionala rom. gr. or. din comun'a bisericesca **Veresmortu**, protop. Lipovei, dieces'a Aradului se escrie concursu cu terminu de alegere pe diu'a de 26. Octomvre st. v. a. c.

Emolumintele sunt urmatóarele:

- 1) In bani gat'a 107 fl. v. a.
- 2) Diurne pentru conferintiele invetiatoresci 10 fl.
- 3) Pausialu scripturisticiu 5 fl.
- 4) In bucate 60 de masuri cucuruzu in bómbe.
- 5) Patru jugere pamentu estravilanu.
- 6) Optu orgii de lemne din cari are a-se incaldi si chili'a de invetiamentu.
- 7) Cortelu cu unu jugeru pamentu gradina intravilana.

Doritorii cari voescu a ocupá acést'a statiune invetiatóresca suntú avisati, recurrencele lorú a le ajustá cu tóte documintele prescise in stat. org. precum si cu testimoniu de limb'a magiara pre cari apoi adresandu-le comitetulu parochialu, se le substérna insp. de scóle Demetriu Marcu in Birchisiu per Kápolnás, avendu dupa aceea a se presentá in carev'a di de Dumineca séu de serbatóre la sant'a biserica spre a-si aretá desteritatea sa in cantarea bisericesca si tipicu, si spre a se face cunoscutu poporului.

Veresmortu la 22. Sept. 1885.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: DEMETRIU MARCU, m. p. insp. de scóle.

—□—

Se escrie concursu conform ordinatiunei Ven. Senatu scol. din Caransebesiu de dto 14 8 Nr. 329 a. c. pentru indeplinirea statiunei invetiatoresci romane confesionale din **Ferendi'a**, cot. Timisului protop. Versietului, cu terminu de alegere pe 27. Octomvre st. v. 1885.

Emolumintele sunt:

- a) In bani gat'a 300 fl. v. a.
- b) Spese la conferintiele invetiatoresci 10 fl.
- c) Spese pentru scripturistica 5 fl.
- d) 8 orgii de lemne din care are a se incaldi si scól'a.
- e) Cortelu liberu si gradina de legumi.
- f) 2 jugere de pamentu aratoriu.
- g) dela inmormentari à 40 cr.

Dela recurrentii se cere sè se presinte in vre-o dumineca ori serbatóre la S. biserica spre a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu.

Recurrencele instruite in sensulu stat. org. bis. adreseate Comitetului parochialu, se le substérna Pré Onor. Domnu **Ioane Popoviciu**, protop. in Mercin'a per Varadi'a. Ferendi'a in 15. Sept. 1885.

In contielegere cu protopopulu tractualu.

—□—

Se escrie concursu pentru vacant'a parochie din comun'a **Ó Gepisiu**, protopresv. Tincei comitat. Bihoru, pe langa urmatóarele emoluminte:

- 1) Cortelu liberu cu 2 chilio si camara.
  - 2) 170 de vici de biru computatu 197 fl. 50 cr.
  - 3) Venitulu din pamentulu bisericii 150 fl.
  - 4) Un'a gradina cu pruni si pamentu pentru crómpe 20 fl. v. a.
  - 5) Venitulu stolariu dela inmormentari, cununii bottezu si alte accidentii 60 fl. anuala suma 427 fl. 50 cr.
- Doritorii de a ocupá acésta parochie au a-si trimitte recursulu seu conform stat. org. si regulamentului pentru parochii, comitetului parochialu din **Ó Gepisiu**, la Rever. dnu protopopu Gavriilu Neteu in Várad-Velenceze pana in 20. Octomvre st. v. a. c. cand va fi si alegerea.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: GAVRILU NETEU, m. p. prot.

—□—

Pe bas'a decisului Venerabilei Consistoriu gr. or. rom. oradanu de datulu 16/28. Septemvre a. c. Nr. 814. B. se escrie concursu pentru deplinirea parochiei vacante de clas'a III. **F. Osiorheiu** cu fili'a **Fugheu**, protopresviteratulu Oradii-mari, cu terminu de alegere pe 3/15. **Novembre a. c.**

Emolumintele sunt:

I. Din comun'a matre **F. Osiorheiu**:

- a) Cas'a parochiala cu intravilanulu pretiuita in 60 fl., b) $3\frac{1}{4}$ jugere catastrale pamentu aratoriu, si unu fenatiu 56 fl., c) Dreptulu de pasiunatu pentru 10 vite, 10 fl., d) Birulu 12 cubule cucuruzu sfarmatu 60 fl., e) Dela 40 numeri câte o di de lucru 16 fl., f) Din stóle 45 fl.

II. Din fili'a **Fugheu**:

- g) Intravilanulu parochialu computatu in 16 fl., h) $3\frac{1}{2}$ jugere catastrale pamentu aratoriu, si unu fenatiu 65 fl., i) Dreptulu de pasiunatu pentru 5 vite, 5 fl., j) Birulu 7 cubule cucuruzu 35 fl., k) Dela 25 numeri câte o di de lucru 10 fl., l) Din stóle 25 fl.—Venitulu totalu face 403 fl. v. a.

Recurrencele ajustate conform presciseloru Stat. org. pana 1/13. **Novembre** sè se trimita subscrisului in Zsáka p. u. Furta;—avendu recurrentii a-se presentá in s. biserica din **F. Osiorheiu**, spre a-si aretá desteritatea in cele bisericesci.

Se obsérva cà alegendulu, conform §-lui 8. din regulamentulu congresualu, pana in 28. Fauru v. 1886, va avé se deie veduvei preotese jumetate din beneficiulu parochialu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu: TOMA PACALA, m. p. adm. prot.

—□—